

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **AB CHEMITRANS, s. r. o.**
sídlem Koperníkova 872, 735 81 Bohumín - Nový Bohumín
zastoupený advokátkou JUDr. Mgr. Petrou Novákovou, Ph.D.,
sídlem Chodská 1366/9, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Bro

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. 23325/21/5300-22442-712851 ze dne 15. 6. 2021,
ve věci DPH,

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného č. j. 23325/21/5300-22442-712851 ze dne 15. 6. 2021 **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj

- č. j. 2929663/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,
- č. j. 2929671/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,

Shodu s prvopisem potvrzuje

- č. j. 2929679/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,
- č. j. 2929689/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,
- č. j. 2929699/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,
- č. j. 2929705/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,
- č. j. 2929767/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,
- č. j. 2929718/16/3212-51524-801247 ze dne 7. 9. 2016,
- č. j. 2934453/16/3212-51524-801247 ze dne 8. 9. 2016,

se zrušují.

III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám JUDr. Mgr. Petry Novákové, Ph.D., advokátky sídlem Chodská 1366/9, 120 00 Praha 2.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 24. 8. 2021 domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného č. j. 23325/21/5300-22442-712851 ze dne 15. 6. 2021, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutím (dodatečným platebním výměrům) Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj (dále též jen „správce daně“), jimiž byla žalobci doměřena daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) za zdaňovací období duben 2013 až prosinec 2013; prvostupňové rozhodnutí týkající se zdaňovacího období říjen 2013 bylo vydáno 8. 9. 2016, ostatní prvostupňová rozhodnutí byla vydána 7. 9. 2016. Žalovaný změnil dodatečné platební výměry, týkající se zdaňovacích období červenec 2013 a prosinec 2013, co do okamžiku splatnosti, jinak napadená prvostupňová rozhodnutí potvrdil.
2. Daň byla doměřena z toho důvodu, že orgány finanční správy dospěly k závěru, že žalobce věděl nebo mohl vědět, že se svými obchodními transakcemi zapojil do řetězců zasažených podvodem na DPH. Žalobci nebyl uznán nárok na odpočet daně z přijatých plnění na nákup zinku, olova a mědi od obchodních korporací JL Finance s. r. o., Lesydí s. r. o., PRAETORIAN comp. s. r. o., LSW SYSTEM s. r. o., BALUS Stavebniny a. s., PGU, s. r. o., a ILD servis, s. r. o.
3. Žalobce v podané žalobě po zrekapitulování průběhu správního řízení předně namítal vady dokazování, kdy brojil zejména proti hodnocení svědecké výpovědi Ing. T. a technicko-ekonomického posouzení Ing. G., jakož i proti nevyslechnutí znalců, kteří zpracovali posudek Ústavu oceňování majetku při Ekonomické fakultě VŠB-TU (jejich případné vyslechnutí navrhl přímo soudu). Dále namítal nepřezkoumatelnost spočívající zejména v nevypořádání jeho námitek vztahujících se ke znaleckému posudku. Žalobce namítal, že ze strany finančních orgánů nebyla prokázána existence daňové ztráty (chybějící daně), dále nebylo prokázáno tvrzené neobvyklé obchodování na trhu; žalobce pak rozporoval jednotlivé nestandardnosti. Závěrem žalobce uvedl, že prokázal učinění všech v úvahu připadajících opatření, která po něm lze rozumně požadovat; byl tedy v dobré víře.

Shodu s prvopisem potvrzuje

4. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 4. 11. 2021 shrnul dosavadní průběh řízení, zrekapituloval žalobní námitky a vyjádřil se k nim, odkávav zároveň na příslušné pasáže napadeného rozhodnutí. Tyto námitky považoval za nedůvodné. Provedené důkazy měl za řádně vyhodnocené a neprovedené za nadbytečné. Neodvedení daně, způsobující porušení daňové neutrality měl za prokázané. Pokud se týče objektivních okolností žalovaný akcentoval, že žalobci musela být zřejmá manipulace s cenou. K přijetí rozumných opatření zdůraznil nerelevantnost pečeti (pro nemožnost ověření její pravosti a okamžiku umístění) a nedostatečnost prověřování žalobcových dodavatelů.
5. Usnesením č. j. 25 Af 34/2021-95 ze dne 4. 5. 2023 Krajský soud řízení přerušil. Krajský soud totiž v rozsudku č. j. 25 Af 24/2019-86 ze dne 26. 5. 2021 rozhodoval o žalobcově žalobě, která se týkala jeho daňové povinnosti k DPH za následná období ledna a dubna 2014. Uvedený rozsudek krajského soudu byl napaden kasační stížností, o níž bylo vedeno řízení u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Afs 237/2021. Řízení týkající se zdaňovacích období za rok 2014 bylo úzce skutkově a právně propojeno s nyní projednávanou věcí, žalobní námitky se částečně překrývaly a nyní projednávaná žaloba výslovně polemizovala s dílčími závěry vyslovenými v rozsudku č. j. 25 Af 24/2019-86. Krajský soud proto dospěl k závěru, že výsledek řízení před Nejvyšším správním soudem ve věci sp. zn. 7 Afs 237/2021 může mít vliv na rozhodování v projednávané věci.
6. Řízení vedené před Nejvyšším správním soudem ve věci sp. zn. 7 Afs 237/2021 bylo skončeno vydáním rozsudku č. j. 7 Afs 237/2021-32 ze dne 21. 7. 2023. Nejvyšší správní soud zrušil jak rozhodnutí krajského soudu, tak i žalovaného. Pokud se týče cenotvorby, kterou žalovaný považoval za hlavní nestandardní okolnost, vyhodnotil Nejvyšší správní soud úvahy žalovaného jako nedostatečné. Přisvědčil žalobci, že závěr o snižování cen v řetězci, či obecně nízkých marží v řetězci, by bylo možno učinit jen porovnáním celkové prodejní ceny (LME+prémie) původce zboží na počátku řetězce a nákupní ceny (LME+prémie) žalobce. Pokud se týče prokázání chybějící daně, Nejvyšší správní soud se ztotožnil se žalobcem i Krajským soudem, že tato prokázána byla. Poté, co Nejvyšší správní soud popřel, že by cenotvorba byla nestandardní okolností, zabýval se tím, zda ob stojí i jiné okolnosti, uvedené žalovaným. Závěr o podvodném charakteru dovedl u některých řetězců, kde některý ze subjektů řetězce daň neuhradil a následně se stal nekontaktním. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že co do subjektivní stránky, neobstojí tvrzená vědomost žalobce o nestandardní cenotvorbě; neobstojí také tvrzená nedostatečnost kontroly kvality zboží, nárůst obchodů či absence pojištění. Pokud se týče absence písemné smlouvy, jedná se jen o slabou indicii. Pokud se týče vytýkaných nedostatků při prověřování dodavatelů žalobce, tam Nejvyšší správní soud nedostatky neshledal, kdy akcentoval, že u přímých dodavatelů žalobce nikdy daň nechyběla, nejednalo se tedy o problematické subjekty. V souhrnu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že objektivní okolnosti nepostačovaly pro učinění závěru o vědomosti žalobce o zapojení do podvodných řetězců. Pro žalovaného (a potažmo Krajský soud) byla klíčová nízká cena, ta však nebyla dle Nejvyššího správního soudu prokázána.
7. Krajský soud usnesením č. j. 25 Af 34/2021-98 ze dne 8. 1. 2024 vyslovil, že se v řízení pokračuje.
8. V návaznosti na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Afs 237/2021-32 žalobce podáním ze dne 24. 1. 2024 doplnil svou žalobní argumentaci. Závěry Nejvyššího správního soudu považoval za plně přenositelné do nyní projednávané věci. Závěry žalovaného o nestandardní cenotvorbě byly vystavěny ve všech případech (měděné

katody, zinek, olovo) na nedostatečném zjištění ceny ve vazbě na LME. Jiné objektivní okolnosti dle žalobce nepostačily k prokázání existence podvodu, což podrobně rozebral ve vztahu k jednotlivým 14 řetězcům; navrhl výslech členů statutárních orgánů subjektů, kde byla tvrzena neodvedená daň.

9. Žalovaný následně reagoval podáním ze dne 19. 2. 2024, kde namítal nepřenositelnost závěrů vyslovených Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 7 Afs 237/2021-98 do nyní projednávané věci s ohledem na skutkové odlišnosti, kdy byly identifikovány zcela jiné podvodné řetězce. Navíc nestandardnost ceny byla prověřována i u jiného zpracovatele měděných katod a u znaleckého ústavu.
10. Z obsahu správních spisů plyne, že dne 22. 1. 2014 zahájil správce daně u žalobce daňovou kontrolu na DPH za zdaňovací období říjen 2013 a listopad 2013; dne 5. 5. 2014 pak za zdaňovací období leden 2013 až září 2013 a prosinec 2013. V rámci daňové kontroly správce daně identifikoval řetězce zatížené podvodem, jichž se účastnil i žalobce; jednalo se o deset (resp. jedenáct) řetězců, kde bylo obchodováno s měděnými katodami a čtyři řetězce. Kde bylo obchodováno se zinkem a olovem. Dospěl k závěru, že o tom vzhledem k nestandardním okolnostem (kdy hlavní okolností byly nestandardní ceny) žalobce vědět měl a mohl. Dne 22. 8. 2016 projednal správce daně s daňovým subjektem zprávu o daňové kontrole, a na jejím základě vydal shora uvedené dodatečné platební výměry (prvostupňová rozhodnutí). Žalobci nebyl uznán nárok na odpočet daně z přijatých plnění na nákup zinku, olova a mědi od výše uvedených dodavatelských obchodních korporací. Proti prvostupňovým rozhodnutím se žalobce dne 7. 10. 2016 odvolal. Odvolací orgán rozhodl dne 24. 8. 2017; toto rozhodnutí bylo napadeno žalobou. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Af 129/2017-123 ze dne 13. 11. 2019 bylo napadené odvolací rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení, kdy byl žalovaný zavázán k doplnění dokazování stran obvyklosti nákupní ceny předmětných komodit. Po doplnění dokazování žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.
11. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
12. Podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.
13. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podle § 65 podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Krajský soud konstatuje, že žaloba byla podána řádně a včas a splňuje všechny zákonem předepsané náležitosti.
14. Podle § 72 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH“), je plátce je oprávněn k odpočtu daně na vstupu u přijatého zdanitelného plnění, které v rámci svých ekonomických činností použije pro účely uskutečňování a) zdanitelných plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku, b) plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně s místem plnění v

tuzemsku, c) plnění s místem plnění mimo tuzemsko, pokud by měl nárok na odpočet daně, jestliže by se uskutečnila s místem plnění v tuzemsku, d) plnění uvedených v § 54 odst. 1 písm. a) až j), l) až u) a y) a v § 55 s místem plnění ve třetí zemi, nebo pokud jsou taková plnění přímo spojena s vývozem zboží, nebo e) plnění uvedených v § 13 odst. 9 písm. a), b), d) a e) a v § 14 odst. 5, f) rozhlasového nebo televizního vysílání prováděného provozovateli vysílání ze zákona.

15. Nárok na odpočet daně může být odepřen je výjimečně, a to v situaci, kdy daňový subjekt uplatňuje nárok na odpočet daně podvodně nebo zneužívacím způsobem (srov. rozsudek SDEU ze dne 21. 6. 2012 ve spojených věcech C-80/11 a C-142/11, *Mahagében*). Judikatura SDEU pod pojmem podvod na DPH označuje situace, v nichž jeden z účastníků neodvede státní pokladně vybranou daň a další si ji odečte, a to za účelem získání zvýhodnění, které je v rozporu s účelem daňového práva, neboť uskutečněné operace neodpovídají běžným obchodním podmínkám. I když varianty podvodu na DPH mohou být rozmanité a spletité, jeho podstatou je, že není odvedena určitá částka získaná jako DPH (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Afs 130/2014-60 ze dne 25. 6. 2015, publ. pod č. 3275/2015 Sb. r. NSS, č. j. 2 Afs 55/2016-38 ze dne 31. 8. 2016, publ. pod č. 3505/2017 Sb. r. NSS, č. j. 5 Afs 60/2017-60 ze dne 30. 1. 2018, publ. pod č. 3705/2018 Sb. r. NSS (*VYRTYCH*), či č. j. 10 Afs 182/2018-42 ze dne 25. 7. 2019). V rozsudku SDEU ze dne 12. 1. 2006, ve spojených věcech C-354/03 a další, *Optigen*, bylo zdůrazněno, že nárok na odpočet daně nemůže být dotčen tím, že v řetězci dodávek je jiná předchozí nebo následná transakce zatížena skutečnostmi, o kterých plátce daně neví nebo nemůže vědět. Při posuzování subjektivní stránky je pak nutno hodnotit, zda daný podnikatelský subjekt přijal při výkonu své hospodářské činnosti přiměřená opatření, která od něj lze rozumně vyžadovat, aby zajistil, že jeho plnění není součástí podvodu (srov. rozsudek SDEU ze dne 11. 5. 2006 ve věci C-384/04, *Federation of Technological Industries a další*, a rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 15/2014-59 ze dne 10. 6. 2015). Vzhledem k tomu, že odmítnutí nároku na odpočet je výjimkou ze základní zásady, kterou tento nárok představuje, je na daňovém orgánu, aby dostatečně právně prokázal objektivní okolnosti umožňující učinit závěr, že osoba povinná k dani věděla nebo musela vědět, že plnění uplatňované k odůvodnění nároku na odpočet bylo součástí podvodu spáchaného dodavatelem či jiným subjektem operujícím v dodavatelském řetězci (věc *Mahagében*, bod [49]). Skutečnost, že daňový subjekt mohl vědět, měl vědět či dokonce přímo věděl o veškerých popsanych objektivních okolnostech (týkajících se osob a dílčích transakcí od jeho smluvního dodavatele odlišných), které následně žalovaný zjistil, a z čeho tak žalovaný usuzuje, prokazuje zásadně vždy správce daně; pokud daňový subjekt předestře své verze podložené relevantními skutečnostmi o tom, že obchodní transakce či některé její části byly v rámci jeho běžné obchodní praxe standardní, je naopak na správci daně, aby přesvědčivě odůvodnil, že se o běžnou obchodní praxi nejednalo a na základě čeho tak usuzuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 60/2017-60 ze dne 30. 1. 2018, publ. pod č. 3705/2018 Sb. r. NSS).
16. Podle § 92 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), provádí dokazování správce daně, nebo jím dožádaný správce daně. Podle § 92 odst. 3 daňového řádu daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v řádném daňovém tvrzení, dodatečném daňovém tvrzení a dalších podáních. Podle § 92 odst. 5 daňového řádu správce daně prokazuje a) oznámení vlastních písemností, b) skutečnosti rozhodné pro užití právní domněnky nebo právní fikce, c) skutečnosti vyvracející věrohodnost, průkaznost, správnost či úplnost povinných evidencí, účetních

záznamů, jakož i jiných záznamů, listin a dalších důkazních prostředků uplatněných daňovým subjektem, d) skutečnosti rozhodné pro posouzení skutečného obsahu právního jednání nebo jiné skutečnosti, e) skutečnosti rozhodné pro uplatnění následku za porušení povinnosti při správě daní.

17. Podle § 148 odst. 1 daňového řádu nelze daň stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Lhůta pro stanovení daně počne běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení, nebo v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení. Podle § 148 odst. 5 daňového řádu lhůta pro stanovení daně končí nejpozději uplynutím 10 let od jejího počátku podle odstavce 1.
18. Podle § 93 odst. 1 daňového řádu lze jako důkazních prostředků užít všech podkladů, jimiž lze zjistit skutečný stav věci a ověřit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně a které nejsou získány v rozporu s právním předpisem, a to i těch, které byly získány před zahájením řízení. Jde zejména o tvrzení daňového subjektu, listiny, znalecké posudky, svědecké výpovědi a ohledání věci.
19. Zatímco uskutečnění zdanitelného plnění je povinen prokázat plátce DPH, který si nárokuje odpočet, případnou účast plátce na daňovém podvodu prokazuje správce daně. Proto i skutečnost, že daňový subjekt mohl vědět, měl (musel) vědět či dokonce přímo věděl o objektivních okolnostech, které nasvědčují tomu, že obchodní transakce byla zasažena podvodem, prokazuje správce daně (srov. cit. věc *VYRTYCH*, 5 Afs 60/2017, bod [56]). Jestliže správce daně dostatečně prokáže, že daňový subjekt věděl, resp. vzhledem k dané situaci měl a mohl vědět, že sporná obchodní operace je či bude stižena podvodem, má daňový subjekt možnost vyvinut se z účasti na podvodu tím, že prokáže, že přijal veškerá rozumná opatření, aby se nezapojil do pochybných obchodních operací, které byly stiženy podvodem (srov. např. cit. rozsudek *Federation of Technological Industries a další*, věc C-384/04, body [32] a [33]).
20. Pro posouzení žaloby je zásadní otázka, nakolik jsou pro danou věc přenositelné závěry, vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 7 Afs 237/2021-32. Krajský soud již tím, že řízení kvůli onomu rozsudku přerušil, presumoval relevanci jeho závěrů pro nyní projednávanou věc. Ostatně i sám žalovaný v napadeném rozhodnutí (v odst. 243) konstatuje, že obchodní schéma, které žalobce realizoval v obdobích roku 2014 (o nichž rozhodl Nejvyšší správní soud), je obdobné tomu, v jakém žalobce obchodoval v nyní řešených zdaňovacích obdobích. Soud má zato, že závěry Nejvyššího správního soudu jsou do nynější věci přenositelné, kdy skutkové odlišnosti nemají zásadní vliv na podstatu kasační argumentace, což bude níže rozvedeno.
21. Klíčová pro posouzení žalobcova zapojení do podvodu za DPH jak v roce 2014, tak i v nyní projednávaném roce 2013, je otázka cenotvorby. Nejvyšší správní soud uvedl, že jakkoli je snižování ceny zboží v rámci řetězce silnou indicií svědčící o podvodném charakteru řetězce, úvahy žalovaného jsou v tomto směru nedostatečné. V citovaném rozsudku uvedl: *„Žalovaný nicméně nedostatečně reflektuje, že cena obchodovaných kovů měla dvě složky – cenu na burze fixovanou k určitému dni a prémii. Žalovaný snižování ceny dovozuje z vyšší premie na počátku řetězce a nižší premie v případě dodavatelů stěžovatelky. Samotná výše premie však neříká nic o konečné ceně. K té je nutno připočítat cenu na burze (LME) použitou při obchodu. Cena na burze může kolísat, proto i nižší premie při prodeji než při nákupu zboží může znamenat navýšení ceny, pokud v mezidobí vzrostla cena zboží na burze. (...) Napadené rozhodnutí ani rozhodnutí krajského soudu totiž neobsahují žádnou informaci o ceně LME v době uskutečnění*

obchodů. (...) Nejvyšší správní soud tedy souhlasí s námitkou stěžovatelky, že závěr o snižování cen v řetězci, či obecně nízkých maržích v řetězci, by bylo možno učinit jedině porovnáním celkové prodejní ceny (LME + prémie) původce zboží (...), tedy na počátku řetězce, a nákupní ceny (LME + prémie) stěžovatelky. Úvahy žalovaného, se kterými se krajský soud ztotožnil, jsou tedy dosud nedostatečné a nedokládají nestandardní ceny při obchodování s kovy v rámci zjištěných řetězců.“ Uvedený závěr platí i pro nynější řízení. Všechny neželezné kovy, s nimiž bylo obchodováno, představují komoditu, jehož cena na LME kolísá, a žalovaný tuto složku konečné ceny v době všech uskutečněných obchodů neměl zjištěnu. Z tohoto důvodu je bez relevance i komparace s obchody KOVOHUTĚ ROKYCANY, a. s., neboť nejsou známy rozhodné skutečnosti ani u komparáta, ani u komparanda. Stejně tak nemůže závěry Nejvyššího správního soudu zvrátit ani znalecký posudek, neboť ten ve shodě s Nejvyšším správním soudem konstatuje, že celková cena se vytváří pomocí ceny na LME a provize, avšak nevyjadřuje se dále v intencích shora uvedeného závěru soudu ke konkrétní cenotvorbě v předmětných řetězcích se zřetelem k oběma součástem konečné ceny.

22. Jestliže odpadne zpochybněná cenotvorba jako okolnost ukazující k existenci podvodného řetězce, zbývá posoudit, zda k prokázání jeho existence nepostačí i okolnosti zbývající. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku za takovou okolnost označil skutečnost, že jeden ze subjektů z řetězce dodavatelů daňovou povinnost neuhradí a následně se stane nekontaktním. Takováto skutečnost je i v některých z nyní projednávaných řetězců (č. 1, 7, 8, 10), proto se soud zabýval dále tím, zda žalobce nepřehlížel zjevné nestandardnosti ve svém obchodování, a nezavinil tak své zapojení do podvodného řetězce.
23. Cenotvorbu měl žalovaný i za nejdůležitější nestandardní okolnost, z níž dovozoval subjektivní stránku podvodu – tedy zaviněnou účast žalovaného na podvodech. Protože závěr o nápadně nízké ceně nakupovaných komodit nebyl žalovaným dosud uspokojivě prokázán, nemůže být kladen žalobci k tíži a jakkoli zohledňován při hodnocení subjektivní stránky u vytýkaných podvodů.
24. S cenotvorbou souvisí výtka ohledně používání historických spotů na LME. To, že se nejedná o nic nápadně neobvyklého, potvrdil však svědek T. a plyne i z mezinárodního dožádání týkajícího se obchodování společnosti Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław“ S. A. Sám žalovaný kategoricky netvrdí, že by se jednalo o skutečnost, která by sama o sobě byla nestandardní okolností, na jejímž základě by měl být žalobce obezřetný; uvedenou okolnost hodnotí jako podružný argument, který slouží pouze k dokreslení charakteru řetězců (odst. 338).
25. Další nestandardní okolnost spatřoval žalovaný v nedostatečné kontrole kvality zboží. K tomu se Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku vyjádřil tak, že *„vzhledem k této dlouhodobé praxi stěžovatelky, kdy metody kontroly kvality a množství zboží až na jednu výjimku neselhávaly a stěžovatelka je používala i mimo období, kdy byla dle žalovaného zapojena do podvodných řetězců, není dle Nejvyššího správního soudu kontrola kvality zboží prováděná stěžovatelkou dostatečnou indicií o vědomosti stěžovatelky o zapojení do podvodných řetězců“* (odst. 55).
26. Pokud se týče nedostatečného prověřování dodavatelů zboží, shledal Nejvyšší správní soud podstatným, že to nebyli dodavatelé žalobce, kdo byli identifikováni v řetězcích jako problematické subjekty. Tento závěr platí i nyní pro řetězce č. 1-6, 8 a 10-14. Oproti skutkovému stavu, na jehož základě činil své závěry Nejvyšší správní soud, je v nyní projednávané věci podstatná skutková odchylka v tom, že v řetězcích č. 7 a 9 problematický

Shodu s prvopisem potvrzuje

subjekt v řetězci přímo předchází žalobci. Krajský soud k tomu nyní uvádí, že z napadeného rozhodnutí však není zřejmé, jakých podezřelých skutečností si měl žalobce u svých dodavatelů povšimnout a zpozornět. Obe společnosti byly na trhu zavedené a v době nyní projednávaných transakcí nevykazovaly žádné podezřelé znaky. V řetězci č. 7 byla společnost PGU, s. r. o. zapsána do obchodního rejstříku 31. 3. 2009 a jako plátce DPH se registrovala od 1. 4. 2010; nespolehlivým plátcem byla vedena až od roku 2015. V řetězci č. 9 byla společnost ILD servis, s. r. o., zapsána do obchodního rejstříku 2. 2. 2004, do insolvence upadla až v roce 2017.

27. Pokud se týče nárustu obchodů, tento – jak vyslovil Nejvyšší správní soud (odst. 58) – nemůže být sám o sobě problematický.
28. Shora uvedené závěry žalovaného – zejména o cenotvorbě – tak nebyly přezkoumatelně objasněny, a proto bylo na místě napadené rozhodnutí postupem dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušit.
29. Protože soud shledal důvody, pro které napadené rozhodnutí nemůže obstát, nezabýval se již dalšími žalobními námitkami, neboť s ohledem na to, že v mezidobí marně prošla prekluzivní lhůta pro stanovení daně, nebude již žalovaný mít možnost svá pochybení napravit, a nepotřebuje proto od soudu vodítka pro další postup v oblastech, do nichž míří tyto další žalobní námitky.
30. Vzhledem k tomu, že žaloba je důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil. Protože lhůta pro stanovení daně již marně uplynula a není možné pokračovat v daňovém řízení, soud zrušil i prvostupňová rozhodnutí s účinky zastavení řízení.
31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalovaný byl zavázán k úhradě důvodně vynaložených nákladů řízení procesně úspěšného žalobce.
32. Uplatněné náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč, odměna zástupce za tři úkony právní služby – a to převzetí věci, sepsání žaloby a jejího doplnění dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., přičemž výše odměny za jeden úkon činí dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“) částku 3 100 Kč a tři režijní paušály po 300 Kč. Jelikož je právní zástupce plátcem DPH, je jeho odměna navýšena o částku 2 142 Kč, která odpovídá 21% DPH. Celková výše náhrady nákladů řízení tedy činí 15 342 Kč.
33. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 20. června 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu